

EY ALLAH'IN KULLARI KARDEŞ OLUN!*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi hakka hamdihî, ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayra halkihî seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahibihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'du fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sâhibehâ fî'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

لَا تُبَاعُ أُمُّ الْوَلَدِ

(الدارقطنى، طب. عن خوات بن جبير)

RE. 466/1 (*Lâ tûbâu ümmü'l-veledi.*) *Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.*

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi dünya ve ahirette üzerinize olsun...

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Peygamber SAS Hazretleri'nin mübarek hadislerinden bir demet, tefeyyüz maksadıyla okumak üzere toplanmış bulunuyoruz. Bu hadîs-i şeriflerin okunmasına başlamazdan önce, başta Peygamber SAS Hazretleri'nin ruhuna hediye olsun diye; cümle âlinin, ashabının, etbainın, ahbabının ve sâir enbiyâ ve mürselîn ve cümle evliyâullah ve mukarrabînin ruhlarına ve bilhassa beldemizin medâr-ı iftiharî, beldemizde medfun Ebû Eyyûb el- Ensarî ve sâir sahâbe-i kirâm ve tabîîn ve sâlihîn ve eski peygamberlerden Yûşa AS ve sâir Allah'ın sevgili kullarının

ruhlarına hediye olsun diye;

Kendilerinden feyz aldığımız hocalarımız, eserini okuduğumuz Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddin Hazretleri, Mehmed Zâhid-i Bursevî hocamız, bu hadîs-i şerifleri bize kadar nakletmiş olan hadis alimleri ve ravilerinin ruhları için;

Bu beldeleri fetheden fatihlerin, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin, düşmanlardan hıfzeden, koruyan, müdafaa edenlerin ruhları için;

Cümle hayrat ve hasenât sahiplerinin ve bilhassa içinde ibadet ettiğimiz şu caminin bânisi İskender Paşa'nın ve bu camiye bugüne kadar canlı olarak hizmete, ibadete açık tutan, temiz, pak, tamir edilmiş halde tutan, bu hususta yardımcı olanların kendilerinin ve geçmişlerinin ruhları için;

Uzaktan ve yakından bu hadisleri dinlemek üzere şuraya toplanmış bulunan siz kardeşlerimizin ahirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve

yakınlarının ruhları için bir Fâtîha üç İhlâs-ı şerif hediye edelim, ondan sonra başlayalım, buyurun:

.....

a. Çocuk Sahibi Cârîye Satılmaz

Okuduğumuz hadîs-i şerifler *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabının 466. sayfasının başından itibaren.

Birinci hadîs-i şerif; *ümm-ü veled* yani cariye, köle, esir hakkında... Bir cariye, bir esir alınır satılır. Müslüman esir edilemez ama esir edilmiş olan bir şahıs sonradan müslüman olabilir. O zaman müslüman haliyle öyle kalır ve onların âzad edilmesinde çok sevaplar vardır. Ötekiler kendi hallerinde alınır satılırlar; bahçe ve sanat işlerinde vs. istihdam olunurlar. Onlara iyi muamele yapılmasını Peygamber SAS Efendimiz Ümmet-i Muhammed'e emir ve tavsiye etmiştir.

Bazı günahların kefareti olarak köle âzat etmek konulmuş ve köle âzat etmenin sevabı beyan edilmiştir. Köleye yediğimizden yedirmek, içtiğimizden içirmek, giydiğimizden giydirmek, adaletle muamele etmek tavsiye edilmiştir.

İslâm dini cihanşümul ve asırlara hâkim bir din olarak, kölelerin de insan olduğunu, onların korunması gerektiğini o zaman için de ortaya koymuştur. Köleye merhamet edilmesini ve yumuşak muamele edilmesini esas almıştır.

Tabii, kölelik müessesesini tamamen kaldırmamıştır. Dileseydi, “Kölelik yasaktır!” derdi, dememiştir. Çünkü İslâm, cihadı emrediyor. İslâm’ın dostları, düşmanları var; harp var, darp var. Harp, darp olduğu zaman, bir beldeyi istilâ ettiğin zaman, oranın ganimetleri müslümanların hazinesine, beyt’ül-mâlîne geçiyor ve gaziler arasında tevzi ediliyor. Esirler de esir alınabiliyor. Onlar da hizmetlerde kullanılabilir. Ne yapalım İslâm’la çarpışmasalardı, İslâm’a karşı gelmeselerdi, uğraşmasalardı... Başında İslâm olsalardı, esir olmazlardı. Yani İslâm’ın bu işte bir kusuru yok.

İslâm esas itibariyle insanlara İslâm’ı teklif ediyor:

“—Gel, bırak şu müşrikliği! Bırak şu putperestliği! Bırak şu yanlış, bâtıl yolu! Müslüman ol.” diyor.

Müslüman olduğu zaman canı, malı, ırzı, haysiyeti, şerefi; hepsi kurtulmuş oluyor. İslâm;

“—Müslüman ol, Allah’ın hâkimiyetine karşı gelme! Allah’ın varlığını birliğini inkâr etme! Pekâlâ, başımızın üstünde yerin var.” diyor.

Öyle olmadığı takdirde de ehl-i kitaba:

“—Cizye verirsin, vergi verirsin, benim maiyetimde ve benim koyduğum İslâmî kaidelere uygun yaşarsın. Ben sana günahları işlettirtmem ama kendi inancına da baskı yapmam, istediğin gibi yaşarsın. Ahirette de Allah’a hesabını verirsin.” der. İslâm, “Ben sana İslâm’ı tebliğ ettim.” zihniyetini güdüyor.

“—Harpler, darpler olduğu için esirlik müessesesi de olabilir.” diye kabul etmiş.

Fakat esirlik müessesesini ıslah etmiş ve onu adalete, merhamete istinat ettirmiş. Bir cariye satın alınabilir. Cariyenin eğer efendisinden bir çocuğu doğarsa, ona ümmü veled yani “çocuk anası cariye” deniliyor. Çocuk anası olunca onun için bir şeref olmuş oluyor. Artık o satılamaz. Yani o efendinin yanında diğer esirlerin durumundan daha yüksek bir duruma geliyor ve satılması olmuyor. Bu hadîs-i şerifte Darekutnî ve Taberanî'den naklen Havvât ibn-i Cübeyr RA'in rivayetine göre Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:¹

لَا تَبَاعُ أُمُّ الْوَلَدِ

(الدارقطنى، طب. عن خوات بن جبير)

RE. 466/1 (*Lâ tûbâu ümmü'l-veledi*) “Ümm-ü veled olan, yani çocuk meydana getirmiş olan cariye artık satılamaz. “

Fıkhın hükmünü beyan etmiş.

b. Meyve Satışında Usül

Sıradaki iki hadîs-i şerif, meyvenin satışı ile ilgili bir ticarî hükmü bildiren iki hadîs-i şeriftir.

¹ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.IV, s.204, no:4147; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.345, no:21567; Şeybânî, *el-Âhâd ve'l-Mesânî*, c.III, s.450, no:1953; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.IV, s.133, no:28; Havvât ibn-i Cübeyr Ra'dan.

İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.441, no:22024; Ömer ibn-i Abdü'l-azîz Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.83, no:9642; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVI, s.13, no:16081.

Birincisini, Peygamber SAS'den Abdullah ibn-i Ömer RA rivayet etmiş:²

لَا تُبَاعَ الثَّمَرَةُ حَتَّى يَبْدُوَ صَلْحَهَا

(طب. عن ابن عمر)

RE. 466/2 (*Lâ tubâu's-semeretü hattâ yebdüve salâhuhâ.*)

“—Meyvenin salahı, iyiliği iyice belli olmadıkça satılmaz.“

“—Bu ağaç var ya, işte yazın meyve verecek ya, ben sana onun

meyvesini sattım, ver parasını.“

Öyle şey yok! Bunun yağmuru dolusu, karı kışı, âfeti seli fırtınası var. Sam yeli bazen vuruyor filan, bir şeyler oluyor; olmayabilir. Alan kimse mağdur olmasın.

İkinci hadîs-i şerifte de açıklamış:³

² Buhârî, *Sahîh*, c.V, s.340, no1390; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.VI, s.462, no;2205; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.80, no:5521; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XII, s.396, no:13463; Tayâlisi, Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Müslim, *Sahîh*, c.VIII, s.99, no:2834; Ebû Avâne, *Müsned*, c.III, c.III, s.288, no:5008; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.II, s.425, no:1623; Ebû Hüreyre RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.185, no:21655; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.V, s.124, no:4820; Zeyd ibn-i Sâbit RA'dan.

İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.II, 432, no:998; Hz. Aişe RA'dan. Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.I, s,321, no:563; Ebû Ümâme RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.IV, s.73, no:9577; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVI, s.13, no:16083.

³ Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.299, no:10368; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Câmiü'l-Ehâdîs, c.XVI, s.16, no:16092.

لَا تَبْتَاعُوا الثَّمَرَ حَتَّى يَبْدُ وَ صَلَحُهَا وَ تَذَهُ

بَ عَنْهَا الْآفَةُ

(م. ط. حب. عن ابن عمر)

RE. 466/3 (*Lâ tebtâu's-semerete hattâ yebdüve salâhuhâ, ve tezhebe anhü'l-âfetü.*)

“Onun salim olduğu, tamamen olgunlaştığı görülmedikçe ve âfetlerden mahfuz olduğu belli olmadıkça meyveyi satmayın!”

Yani tarlada, ağacın üstünde meyve görülecek, olgunlaşmış olacak; o zaman satarsın.

“—Bak, şu ağaçtaki portakalları satıyorum. Şu belirmiş olan karpuz tarlasında karpuzlar var. Sana bunu şu kadara satarım.” diyebilirsin.

Ama, “Ben buraya karpuz ektim, al!” Öyle şey yok! Ya bir âfet olursa?

Meselâ Tekirdağ’a uğradık, orada dediler ki;

“—Karpuzları ikinci defa ektiler.”

“—Niye?”

Birinci ektiklerini Çernobil âfeti mahvetmiş. Ta oralara kadar tohum büyümemiş. Allah’ın kudretinden korkmak lazım!

Allah-u Teâlâ Hazretleri bize azap gönderip bizi inim inim inletmeye kâdir mi? Kâdir!

Bizi durduğumuz yerden, ne olduğunu anlamadan meyvesiz, yiyeceksiz, içeceksiz, susuz bırakmaya kâdir mi? Kâdir!

İşte misâl... Karpuzları ekmişler, tarlada hiçbir şey bitmemiş. İkinci defa ekmişler.

Allah bizi yolunda dâim etsin... Gazabına maruzlardan, azabına, cezasına uğrayanlardan eylemesin... Eylemesin ama... Tabii insan dua ediyor. Günahkârız, eksiğimiz, kusurumuz da çoktur, yüzümüz de karadır ama mümkün olduğu kadar Allah'ın yolunda gitmeye çalışmak lazım! İsyan ederek, günahlara dalarak, günaha devam ederek dua olmaz. İnsan kendisini düzeltmeye çalışacak da, "Yine beceremedim, yine eksiğim var. Ancak bu kadarına gücüm yetti." diyebilecek. Ama günaha devam, duaya da devam... Öyle şey yok! Müslümanın günahtan kesilmesi lâzım geliyor.

Ben çok korkuyorum, bu bizim memleketimizde de olur diye... Tabii Avrupa'dan geliyor, milletler artık birbirlerinden etkileniyorlar. Bir fikir bir yere yayılıyor; durmuyor, saklı ve örtülü kalmıyor. Avrupalılar, kızların omzuna erkekler ellerini atarlar, ellerini avuçlarına alırlar, gezerler. Bakarsın, üç beş sene sonra bizim memlekette de belirmiş.

Tevbe yâ Rabbi! Var mıydı bizde böyle bir şey? Yoktu! Evliler bile yapmazdı. Bizim töremiz başka türlüydü. Avrupalılar üstsüz geziyor, altsız geziyor, bilmem ne filan... Haydi bakıyorsun, bizdeki taklit aynı. Avrupalılar kot pantolon giyiyor, haydi bizimkiler de... Avrupalılar üstünde şu yazı yazılı atleti giyiyor, haydi bizimkiler de... Yahu senin bir şahsiyetin yok mu? Ne diye taklit ediyorsun?

Böyle her şey geliyor. Bir de deniz modası, yaz tatili modası geldi ki... Millet bir çıkıyor gidiyor; bak, bizim caminin bile cemaati azaldı. Tabii yazın herkes memleketine falan gidiyor; harmanı var, fındığı var, mahsulü var, toplayacak... Bizim kardeşlerimiz iyidir de, hani herkes bir deniz kenarına gidiyor.

Geçen hafta Tekirdağ yolu üzerinden geçerken ben gördüm. Adamların bir kışlık evi var şehirde, bir de orada yazlık apartman yapmışlar. Oraya ayrı yazlık şehirler kurulmuş. Fukara yiyecek ekmeğine katık bulamazken... Keyif olsun diye deniz kenarında iki tane ev, safa sürülsün diye siteler; birer, ikişer odalı... Akşamları müşterek eğlenmeler, ateş yakmalar, dans etmeler, gezmeler, tozmalar...

Bu sene yazlığa rağbet edenler üçte bir nisbetinde azalmış.

“—Niye?” dedim. Dediler ki:

“—Geçen sene gelenlerden bazılarıyla konuştuk. Çocukları çığırından çıkmış, kötü alışkanlıklar edinmişler. Kimisi afyona, yani uyuşturucu kullanmaya başlamış. “

Çünkü bu nefis kabarıyor tabii orada. Kızlar çıplak, oğlanlar çıplak; zevk var, eğlence var... Bir kere Allah'ın rahmeti, koruması, hıfz u himayesi insanın üzerinden kalktı mı ondan sonra artık toplayamazsın.

Ayet-i kerimede buyruluyor ki:

وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ
وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ
وَنُصَلِّهِ أَجْهَنَّمَ، وَسَاءَتْ مَصِيرًا

(النساء: ١١٥)

(*Ve men yüşâkıkı'r-rasûle min ba'di mâ tebeyyene lehü'l-hüdâ ve yettebiu gayra sebîli'l-mü'minîne*) “Kendisi için doğru yol belli olduktan sonra, kim Peygamber’e karşı çıkar ve müminlerin yolundan başka bir yola giderse, (*nüvellihî mâ tevellâ ve nuslihî cehennem*) onu o yönde bırakırız ve cehenneme sokarız; (*ve sâet masîrâ*) o ne kötü bir yerdir.” (Nisâ, 4/115)

Onun için, Allah’ın yardımını dilemek ve Allah’ın yardımından mahrum duruma düşmemek için çalışmak lazım!

Orada nefisler kabarıyor, şehvetler uyanıyor, şeytanlar dolaşıyor. Şeytanlar çarşıda pazarda bile dolaşır, plajda cirit atıyor. Çıplak kadın orada, çıplak erkek burada... Bir doğru düzgün düşüneni kalır mı? Kalmaz. . . Ondan sonra ne bereket, ne şuur, ne din, ne ahlâk, ne çocukta ana babaya itaat, ne derslerine çalışma duygusu, ne ciddi çalışma arzusu kalıyor. Havai, bomboş bir nesil; davul gibi, vur güm güm ötsün. Bilgi, çalışma arzusu, ciddiyet, gayret yok.

Ben Almanya’da bulunduğum zaman işçiler sabah namazını fabrikada kılıyordu. Bizim küçük çocuk okula giderken, karanlık havada

gidiyordu. Karanlık daha, servise yetişecek, okula gidecek... Öyle başlıyor, öyle çalışıyorlar; harıl harıl... Eğlencesini taklit ediyoruz, çalışmasını? Çalışmasını taklit etmiyoruz.

İnsanın başına bu edepsizlik bir yerden bir felâket getirir diye korkuyoruz. Allah affetsin, ıslah etsin, doğru yola getirsin... Bizleri de tevbe edip hak yola dâhil eylesin... Batıldan ayağımızı, haramdan nasibimizi kessin, doğru yolda eylesin...

c. Alışverişin Usûlü

Dördüncü hadîs-i şerif, Ebû Hureyre RA'ten... Burada da alışverişin cahiliye devrinde yani cahillik zamanında, İslâm gelmeden önce Araplar arasında cari olan şekilleri yasaklanıyor.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴

لَا تَبَايَعُوا بِالْحَصَى، وَلَا تَنَاجَشُوا، وَلَا تَبَايَعُوا
بِالْمُلْمَسَةِ؛ وَ مَنْ اشْتَرَى مُحَفَّلَةً كَرِهًا، فَلْيُرُدَّهَا
وَلْيُرُدَّ مَعَهَا صَاعًا مِنْ طَعَامٍ

(الديلمى عن أبى هريرة)

RE. 466/4 (*Lâ tebâyeû bi'l-hasâ ve lâ tenâceşû ve lâ tebâyeû bi'l- mülâmeseti; ve meni'sterâ mehaffeleten kerhen, fe'l- yerüddehâ ve'l- yerüdde meahâ sâan min taâmin*)

⁴ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.460, no:9929; Deylemî, *Müsnedü'l- Firdevs*, c.V, s.59, no:7459; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.261, no:1732; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.56, no:9481; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVI, s.15, no:16089.

(*Lâ tebâyeû bi'l-hasâ*) “Taş atmak suretiyle alışveriş yapmayın!”

Demek ki taş atarak, kura çeker gibi bir usulle alışverişleri varmış. Öyle değil! Alışverişte satan da, alan da aldanmayacak; mal ortada olacak.

Peygamber Efendimiz SAS çarşığı pazarı dolaşır, malın altına üstüne bakardı. Üstü dizilmiş, altı bozuk olduğu zaman buyururdu ki:⁵

⁵ Müslim, *Sahîh*, c.I, s.266, no:146; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.417, no:9385; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XI, s.270, no:4905; Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.11, no:2155; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.189, no:8360; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.332, no:5305; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.411, no:8125; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.228, no:352; Ebû Hüreyre RA'dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.VI, s.477, no:2216; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.424, no:721; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.229, no:353; Ebû Hamrâ RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.50, no:5113; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.63, no:2490; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.253, no:5971; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.323, no:2541; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.X, s.138, no:10234; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.229, no:354; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.221, no:11553; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.123, no:3773; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.281, no:4203; Berâ ibn-i Âzib RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.293, no:4238; Ebû Mûsâ el-Eş'arî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.60, no:9503; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXI, s.91, no:23032.

مَنْ غَشَّنَا فَلَيْسَ مِنَّا

(م. عن أبي هريرة)

(*Men gaşşenâ feleyse minnâ*) “Kim bizi aldatırsa bizden değildir.”

Öyle aldatmaca yok! Mostra yapıp, gösteriş yapıp arkadan bozuğu, çürüğü çarığı satmak yok. Cahiliye devri alışverişleri de yok.

“—Aldın mı?”

“—Aldım. “

“—Tamam, bitti. “

(*Ve lâ tenâceşû*) “Birisinin fiatı üzerine de fiat vermeyin!” Sonra bazısı mal almaya gelir. Yanına birisi daha yanaşır:

“—Vay, bu mal ne kadar güzelmiş. Ne kadar da inceymiş. Kaça bu?”

“—Efendim 2.500 lira. “

“—Sudan ucuz ya, ben 3.000 lira, 4.000 lira veririm.”

Alacak değil! Buradaki adamın yanında rekabet yapıyor, malın fiyatını artırtıyor. Aslında satıcı ile ortak, malı daha pahalıya satacak.

Peygamber Efendimiz:

“—Böyle malı kızıştırmayın!” diyor.

Almayacağınız malın yanına gidip de adam alacakken; “Yok, ona satma bana sat. Ben şu kadar daha fazla veririm.” diyerek kızıştırmayı yasaklamış.

“—El koymak sureti ile alışveriş yapmayın.”

“Tamam, şu mal benimdir. Şu elimi sürdüğüm mal benimdir.” falan diye. . . Yani bakın, malın evsafı belli olsun, ayıbı, kusuru, meziyeti belli olsun. Körü körüne alışverişi yasaklamış.

(*Ve meni’şterâ mehaffeleten kerhen*) “Sağılan bir hayvanı satın alan kimse eğer hoşlanmayıp geri verecek olursa...” Memesi sütle doluydu, sağdı. (*Fe’l-yerüddehâ ve’l-yerüdde meahâ sâan min taâmin*) Onun karşılığında yiyecekten bir sa’ vererek öyle reddetsin!”

“—Almıyorum, vazgeçtim.” dediği zaman, istifade edip de öyle vaz geçmesin. İstifadesinin karşılığını versin.” diye buyurmuş.

Bu hadîs-i şeriften bizim alacağımız ders şudur:

Alışverişte mal aşikâr olacak. Alan ve satanın rızası ile olacak. *Yeden bi-yedin* karşılıklı olacak. Faiz, riba muamelesi işlemeden, tertemiz, aşikâr bir alışveriş yapılacak. Götürü usullerle, her tarafı belli olmadan, körü körüne, karanlık bir alışveriş uygun değildir diye, Peygamber Efendimiz’in tavsiyelerinden anlıyoruz.

d. Birbirinize Buğz Etmeyin!

Beşinci hadîs-i şerif sosyal, ictimaî hayatımıza ait birtakım tavsiyeleri ihtiva ediyor. Buhârî, Müslim, Tayâlisî, Ahmed ibn-i Hanbel ve Tirmizî’de Enes RA’dan rivayet edilmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:⁶

⁶ Buhârî, *Sahîh*, c.V, s.2253, no:5718; Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.1982, no:2558; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.695, no:4910; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.329, no:1935; İmam Mâlik, *Muvatta’* (Rivâyet-i Yahyâ),

لَا تَبَاغَضُوا، وَلَا تَقَاطَعُوا، وَلَا تَدَابَرُوا، وَلَا
تَحَاسَدُوا، وَكُونُوا عِبَادَ اللَّهِ إِخْوَانًا كَمَا أَمَرَكُمُ اللَّهُ؛
وَلَا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثِ أَيَّامٍ

(مالك، خ. م. ط. حم. ت. عن أنس)

RE. 466/5 (*Lâ tebâğadù, ve lâ tekàtaù, ve lâ tedâberù, ve lâ tehàsedù, ve kûnû ibâda'llâhi ihvânen kemâ emerakümü'llâh, ve lâ yahillü li-müslimin en yehcüra ehâhü fevka selâseti eyyâm.*)

Dört şeyi nehyediyor Peygamber Efendimiz:

1. (*Lâ tebâğadù*) “Birbirlerinize buğz etmeyiniz!” Buğz etmek ne demek, kızmak demek... “Birbirlerinize buğz u adavet etmeyin, düşmanlık yapmayın! Birbirinize kindarlık, hasımlık yapmayın!”

2. (*Ve lâ tekàtaù*) “Birbirinizle alâkaları kesmeyin! Yâni birbirinizle küsüşüp, darılıp her biriniz bir köşeye çekilmeyin!”

“—Ben sana küstüm, sen bana küstün...”

c.II, s.907, no:1615; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.199, no:13075; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XII, s.476, no:5660; Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.144, no:398; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.280, no:2091 ve 2092; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VI, s.252, no:3549 ve 3550; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.V, s.215, no:25372; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.268, no:6615; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.232, no:20850; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.III, s.7, no:1694; Hamîdî, *Müsned*, c.II, s.500, no:1183; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.VIII, s101, no:605; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Keşfü'l-Hafâ, c.II, s.2158, no:3157; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XVI, s.14, no:16086.

“—Defol gözüm görmesin, cehenneme kadar...”
Konuşmuyorlar!

Dargınlık yok, birbirleri ile buğz edip, kin tutup adavetleşmek yok.

3. (*Ve lâ tedâberû*) “Birbirinize sırt çevirmeyiniz!” Yâni aykırı, muhalif olmak...

4. (*Ve lâ tehâsedû*) “Birbirinize hased etmeyiniz! Birbirinizin nimetine göz dikip onu kıskanmayınız!” Çünkü hased çok kötü bir şeydir.

“—Adamın şu malı var, bu malı var, zengin... Vay be! Kuş sütü ile besleniyor ya...”

Nerede gördün? Atıyor, tutuyor yani haset ediyor.

Kendisi bir mal çıkarmış ortaya, ötekisi bir mal çıkarmış. Onunki satılıyor, kendisinininki satılmıyor; haset ediyor. Birisine halkın teveccühü fazla, ötekisi kendisine teveccüh edilsin istiyor; buna çamur atıyor, haset ediyor. İslâm’da öyle şey yok.

Bu dört tane şeyi yasaklıyor. Kin tutmak, küsmek, arka dönmek, ilişkileri kesmek, muhalif olmak ve hased etmeyi yasaklıyor.

(*Ve kûnû ibâda’llâhi ihvânen kemâ emera-kümü’llâh*) “Ey Allah’ın kulları, Allah’ın size Kur’an-ı Kerim’inde emrettiği gibi kardeş olun!” diyor.

(*Ve lâ yahillü li-müslimin en yahcüra ehâhu fevka selâseti eyyâm.*) “Bir müslümana, müslüman kardeşine üç günden daha fazla bir müddet için küsüp uzaklaşmak, hicret etmek helâl olmaz.” Yâni, “Bir müslümanın bir müslümana üç günden fazla dargın kalması haramdır!” diyor.

Hayatta bu gibi edepsizliklerin her çeşidi var ama Peygamber Efendimiz yapmayın diyor. Müslümansen, Peygamber Efendimiz'in has ümmeti isen, Allah'ın rızasını arayan bir insansen yapmayacaksın. Yoksa hani Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:⁷

إِذَا لَمْ تَسْتَحْيِ فَاصْنَعْ مَا شِئْتَ

(خ.ه. حم. عن أبي مسعود)

(*İzâ lem testahyi fa'sna' mâ şî'te*) “Mâdem ki hayâ etmiyorsun,

utanmıyorsun; ne istersen yap!” diyor ya...

Utanmayana her şey, her türlü edepsizlik serbest; buyur hepsini yap... Bizim sözümüz utanana, ahlâklı, imanlı, dürüst, Peygamber Efendimiz'e saygısı, Kuran'a, imana bağlılığı olan, dine inanan, ahirette hesap göreceğinin idrakinde olan, Allah'ın rızasını arayan kimseye...

Birbirinize buğz etmeyin. Kinler, buğzlar, adavetler kalkacak. Küssüşmeyin, alakayı kesmeyin. Barışacaksınız, dargınlık yapmayacaksınız. Gelme-

⁷ Buhârî, *Sahîh*, c.XI, s.302, no:3224; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.221, no:4173; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.121, no:17131; Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.209, no:597; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.371, no:607; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.11, no:2311; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.143, no:7733; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.192, no:20576; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.86, no:621; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.IV, s.72, no:1327; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VIII, s.336, no:25857; Abdürrezzak, *Musannef*, c.XI, s.143, no:20149; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.286, no:582; Ebû Mes'ud RA'dan.

Câmiü'l-Ehâdîs, c.IX, s.273, no:8403.

yene gidivereceksin. Alakayı kesene sen varıvereceksin. Rasûlüllah söyledi diye, onun hatırına, onun sevgisine... Evet, sana da ağır gelir ama...

Bizim kardeşlerimizden bir tanesi yeni derviş olmuş. Abdülaziz Efendi Rh.A. de demiş ki:

“—Hak sahiplerine haklarını ver, dargın olduğun kimselerle de barış!”

Birkaç gün sonra hocası sormuş:

“—Nasılsın? Ne yapıyorsun?”

“—Efendim, tavsiyelerinizi tutuyorum, barışıyorum ama dargın olduğum kimsenin yanına gidip ben barışıyorum. ‘Haydi dargınlığı bırakalım, haydi barışalım!’ diyorum ama izzet-i nefsimi çok dokunuyor, zor geliyor.” demiş.

Hakikaten zor gelir insana. Küsmüştün, o sana bir kötülük yapmış; gideceksin, barışacaksın. Kolay bir şey değil. Ama Allah için olursa insan tahammül eder. Allah rızası için harbe, açlığa, cihada, her şeye tahammül ediyoruz.

Hocamızın cevabı şâhâne, diyor ki:

“—A evladım! Nefsin izzeti mi olurmuş?”

“—İzzet-i nefsimi dokunuyor.” diyor yani, “Nefsimin izzetine dokunuyor.”

“—Nefsin izzeti mi olurmuş?” diyor.

Çok ince ve çok önemli bir cevap! Bu nefis denilen şeyin izzet dediği şey izzet-i nefis değildir, aslında burun büyüklüğüdür, gururdur, kibirdir. Bu gurur, kibir, ücub, kendini beğenmişlik kötü bir huydur. Allah bu gibi kimselere tevfikini refik etmez, hak yolu göstermez, hayra muvaffak

etmez. Kibirli olan insan cennete giremez. Allah kibirliyi sevmez, mütevazı kimseyi sever. Allah kibirli olanı ille zelil kılar, ille burnunu yere sürttürür. Tevazu edeni de ille yükseltir. Bu, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin mânevî kanunudur.

Onun için kibirli olmayacağız, nefsimizin bize içerden “fıs fıs” söylediği şeylere aldırmayacağız, Allah'ın emrini tutacağız.

Nefis bize ne söylüyor?

“—Git plaja; hem çıplak kadınları seyredersin, hem yüzersin, hem zevk, hem sefa...”

“—Yok! Nefis sen ne yapıyorsun? Kim yanacak ateşte? Sok bakalım elini şu ateşe. Sok bakalım şu mumun ateşi üzerine. Şu kahve pişen ocağın üstüne parmağını biraz sok bakalım!”

“—Dayanamadım, elim ayağım yandı. “

İşte bak! Bu kadarcığına dayanamazsan, bu ateş kaç defa yıkanmış da dünyaya öyle çıkmış, cehennemın ateşine nasıl dayanacaksın? Onun için “Girme bu şeylere!” diye kendimizi tutmamız gerekiyor.

Birbirinize buğz etmeyin, birbirinizle alakaları kesmeyin, birbirinize sırt dönmeyin. *Tedâberû*, birbine sırt dönmek, arka çevirmek demek. O bir tarafa gidiyor, o bir tarafa; yüzüne bakmıyor. Birbirinize haset etmeyin.

Allah vermiş ona, daha çok versin ne olur?

Sen de istiyorsan kendine iste. Kendine istemek serbest...

“—Yâ Rabbi! Bu kardeşime çok zenginlik vermişsin, onun daha çok olsun, ona karışmam da bana da ver.” diyebilir. Temenni vegıpta edebilir.

“—Yâ Rabbi! Şu kardeşime ilim vermişsin, maşaallah, bana da ver. Şu kardeşim şu camiyi, şu hayrı yaptırmış. Bana da nasib et yâ Rabbi!” diyebilirsin.

“—Yâ Rabbi! Fakirlik canıma tak etti, biraz zenginlik ver, biraz nimet ver. Biraz da rahat edeyim!” diyebilirsin.

Güzel şeyleri istemek serbest, yasak değil. Haset, karşısındakinin eline geçeni kıskanmak; o yasak.

Şeyh Sadi'nin güzel bir tesbiti var. Şeyh Sadi Şirazî, İran'ın en büyük şairlerindendir. Diyor ki;

“—Ömrümde aklımı kullandım, zekâmı kullandım, herkesi kendimden razı ettim, memnun ettim. Yani işimi becerdim, gönlünü alacak sözler söyledim, iyilik yaptım ve herkesi razı ettim. “

“—Hasetçi müstesna, hasetçiyi memnun edemiyorum. Ne yapsam memnun olmuyor.”

“—Neden?”

“—Hiçbir şekilde razı olmuyor, memnun olmuyor. Ancak bendeki nimetin gitmesini istiyor.”

“—Bu adam inim inim inlesin. Bu adam yerlerde kıvransın!”

O zaman kenarda gülecek, hoşuna gidecek, içi rahat edecek. Böyle şey olur mu?

Hasetçinin mantığı bu! Şeyh Sadi, “Herkesi razı ettim, hasetçiyi edemedim.” diyor. Çünkü o benim elimdeki nimetin gitmesinden başka bir şeyle hoşnut olmuyor ki... İlle bende ki gidecek.

“—Allah sana benden çok versin. “

“—Hayır! Bana vermese de olur, ama ille sendeki gitsin!”

Bu mantık yani kıskançlık duygusu... Bu kıskançlık insana çok şeyler yaptırtır. Kadınların kıskançlığını biliyorsunuz. Çocukların kıskançlığını, kaprislerini biliyorsunuz. Neler yaparlar?

Bir bebeği kucağına alırsın, “şapşup” seveceksin, öpeceksin. Bakarsın, oradan kardeşinin karnı ağrımaya başlar. Kıskanır. O zaman kıskanmasın diye, “Haydi evladım. Ben seni çok seviyorum.” filan biraz ona [ilgi göstermek] gerekiyor. Kıskanmamayı öğretmek lazım!

Peygamber Efendimiz, “Birbirinize haset etmeyin.” diyor. Sonra buyuruyor ki;

(*Ve kûnû ibâda’llâhi ihvânen kemâ emerekümü’llâh.*) “Allah’ın size emretmiş olduğu gibi, ey Allah’ın kulları! Birbirinizle kardeş olun!”

Allah bizim kardeş olmamızı emretmiş:

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

(الحجرات: ۱۰)

(*Inneme’l-mü’minûne ihvetün*) “Müslümanlar ancak kardeştir.” (Hucurat, 49/10) diye Kur’ân-ı Kerîm’in âyetleri emretti. Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi İslâm kardeşliğiyle kardeş etti.

Lafta kardeşlik olmaz. Allah-u Teâlâ Hazretleri bizim kalbimizi biliyor. Kardeşliğimizdeki eksiği ve kusuru da biliyor. Mantığımızdaki oyunları da bilir. İyi kardeşlik, hakiki kardeşlik yapmak zorundayız.

Peygamber Efendimiz:

“—Komşusu açken kendisi tok, sırtüstü, keyifli yatan bizden değildir.” diyor.

“—Müslümanların dertleri ile dertlenmeyen bizden değildir.” buyuruyor.

Onun için biz kardeşiz. Afganistan benden kilometrelerce uzak bir ülke ama, oradaki kardeşlerimin derdi benim yüreğimde. Türkistan’daki, Bulgaristan’daki kardeşimin derdi yüreğimde. Kırım’daki, Sibirya’ya sürülmüş filanca yerdeki, zulüm altındaki, Kuzey Afrika’daki, Güney Afrika’daki, Amerika’daki her yerdeki kardeşlerimden dolayı içim yanıyor. Çünkü müslümanlar kardeştir.

Tabii burada bir şey var, herkes üzülür. Üzülme yetmez, kardeşlerim, bunun çaresini bulmak zorundayız.

Sen papalığa bir şey yapabilir misin? Yapamazsın.

Neden? Bütün Hıristiyan âlemi var arkasında... Küçücük, avuç içi kadar bir Vatikan devleti var; hiçbir devletin tasallutu altında, kanunlarının boyunduruğu altında değil. Hür Vatikan devleti! Yani papazlık, İncil, Katolik kilisesi... Neyi isterse orada kendisi dinî kanunlarına göre yaşayabiliyor. Hiçbir kimse gelip de tepesine baskı yapamıyor. Sen de oraya büyükelçi tayin ediyorsun.

Neden? Canım bütün hıristiyanlar ona öyle hürmet ediyorlar ki sen oraya büyükelçi tayin etmesen burnundan getirirler diye mecbur kalıyorsun. Politika icabı... Onların birlikleri sana öyle davranmak mecburiyeti getiriyor.

“—Müslümanlar da öyle birlik olsa!”

Müslümanlar da öyle birlik olsa, hıristiyanlar da, gayrimüslimler de, İslâm düşmanları da ayağını denk alacak. Ama öyle değil ki... Bulgaristan’da bizim kardeşlerimizi eziyorlar. Iraklı adam:

“—Bulgaristan’ın iç meselesidir.” diyor.

Tüh sana! Ne biçim Müslümanlık! Yazıklar olsun sana! İç meselesiymiş... Orada ezilen senin müslüman kardeşin. Bulgaristan’ın ticaretini reddetse, kabul etmese, “Senin malını almıyorum. Senin tırınla taşınırsa o taşımayı da kabul etmiyorum.” deyiverse, bir ambargo uygulasa yola gelir. Rusya’ya, Amerika’ya bir ambargo uygulasak yola gelir.

İslâm âlemi bir milyar... Dünyanın üzerinde bir milyar ama koyun sürüsü gibi. . . Başlarında bir tane çoban, birkaç tane köpek; “hav hav hav” tamam, koca sürüyü idare ediyor.

Olmaz! İslâm kardeşliğinin canlı olması lazım! Arap kardeşlerimizin paraları çok diye Romanya, Yugoslavya, Bulgaristan, Yunanistan sömürüyor. Ticaretle mal götürüp istismar ediyor.

Topluca hareket edip:

“—Hiçbir şeyinizi almayız, o kardeşlerimizin camilerini açın, serbest bırakın, onlara dokunmayın!” deyiversek, kardeşlerimiz kurtulacak.

Silah atmak değil Yabancıların mallarını almayalım. Bak, nasıl yola gelirler!

Bizim bir kardeşimiz umreye gitmişti. Umreden elini kolunu salladı, boş geldi. Ötekiler hediye almak için çarşıya pazara çıktılar, o gitmedi. Diyor ki;

“—Ben her yerde konuşmalarımnda, ‘Ticari yoldan çok kayıplara uğruyoruz.’ diye söylüyorum. Oradan takke alsam Tayvan’dan; tesbih alsam Çekoslavakya’dan; yün, kenarı kıvrık, ay işaretli başlıkları alsam Romanya’dan; seccade alsam İtalya’dan... Hiçbir şey almam. Bir hurma, bir zezem, bir misvak getiririm, biter. “

Biz bu şuurda olsak hepsi yola gelir. Bütün Suudi Arabistan’ı Japon malları kaplamış. Bize de giriyor. Amerikan malı, İtalyan malı, Japon malı, Alman malı; fark etmez. Adamlar sattıkça zenginliyorlar, zenginledikçe mallarını ilerletiyor, geliştiriyorlar.

Biz hiçbir yerden bir şey almasak, kendi arabamızı kendimiz yapsak... Bu iş dört tekerlekten başlar, sonra mükemmelleştiririz. Biz de çaresini bulur, geliştiririz. Görmüyor musun, Skoda arabaların eskiden tekerlekleri yamuktu. Şimdi yenilerinde bayağı bir düzeltmiş, satarak hâle yola koymuş. Almayalım!

Hangi ülkelerden ne kadar hacı gelmiş diye listeyi getirdiler, gazeteyi önüme koydular, baktım. Japonya’nın nüfusunu unuttum, bizim lisede okuduğumuz zamandan çok değiştirdi, 100

milyon mudur, 120 milyon mudur? 10 taneden az hacı göndermiş. Ama bütün İslâm âleminin parasını sömürüyor.

“—Tamam, ben senden hiçbir şey almıyorum. Ne senin teybini, ne videonu, ne arabanı, ne şuyunu, ne buyunu... Hiçbir şeyi almıyorum.” deyiversek, etrafımızda yalvarırlar.

Amerika da yalvarır. Çünkü biz onların açık pazarıyız. Açık pazarı olmasa elindeki malı ne yapacak? Turşusunu mu kuracak? Otomobil turşusunu kim görmüş? Almazsan çürüyüp kalacak. Almayıverirsin, olur biter. Çünkü zulüm yapıyor sana. Çünkü senin hürriyetine kastediyor. Çünkü senin ülkeneye saldırıyor. Çünkü senin kardeşlerini kesiyor.

Güney Afrika’yla çok büyük ticaretimiz varmış. En büyük ticareti yapıyormuşuz. Güney Afrika’dan ne geliyor? Afrika’nın ta güneyinden Türkiye’ye ne gelir? Gazete yazmıyor, dikkatli okudum. Yüzde 400 gibi rakamlar filan... Çok büyük ticaret!

Ne yapıyoruz? Onların o zencileri öldüre öldüre elmasmadenlerinden çıkarttıkları elmasları alıyoruz. Burada boyunlarımıza, yüzüklerimize takıyoruz.

“—Ne olur elmas olmasa? Aç mı kalırız?”

Bilakis tok oluruz. Paramız oraya gitmemiş olur. O adamlar orada zencileri öldürüp elmas madeninden elmas çıkartıyorlar, biz en büyük ticareti onlarla yapıp da gösteriş yapıyoruz.

Gösteriş meraklısı bir milletiz. Parmağınızda elmas yüzük, boynumuzda elmas gerdanlık, kulağımızda elmas küpe olacak.

Takmam onu! Allah rızası için takmam, ona da o parayı kaptırmam! O kardeşlerimi de orada elmas yüzünden ezdirtmem! O da insan, o da ana baba evlâdı... Yazık değil mi?

Onun için Allah bize şuur versin...

Nereden çıkarttım bu sözleri?

Hadîs-i şerifte Peygamber Efendimiz buyurdu ki; *(Ve kûnû ıbâda'llâhi ihvânen kemâ emerakümü'llâh)* “Ey Allah’ın kulları! Allah’ın size emrettiği gibi kardeş olun!”

“—Kardeş olun!” demek, “Tamam, kardeş olduk.” diye yan gelip yatmak değil. Derdi ile dertlenmek, mümkünse yardım etmek. Hiçbir şey yapamasa malını almaz. Avrupa’dan hiçbir şey gelmese Türkiye’de her şey yapılıyor, el-hamdülillah...

Almanya’ya gidiyorum, gittiğim seneler oldu, başka ülkelere gidiyorum. Ne alayım geleyim? Eski bir bakan arkadaşla beraber gittik. Oralarda çarşıda pazarda bir mantonun yanına yanaştı, alacak, dedim ki:

“—Bunun daha güzeli Türkiye’de var. Daha komiğini söyleyeyim. Yanaştığın şey belki Türkiye’de yapılmış, buraya gönderilmiştir, konfeksiyon... Buradan ne alıp götüreceksin? Alma!” dedim, vazgeçirdim.

Lüzumlu şey alalım. Yapamadığımız bir şey alalım, zaten yaparız da... Türkiye’de yapılamayacak hiçbir şey yoktur. Her şeyi yapacak hâle geldik. Atom santrali de yaparız. Profesörler, “Para bulunuz, kâfi.” diyor. Gazetelerde söyledi: “Para oldu mu yaparız.” dedi. Atom santrali de, silah da, uçak da yaparız.

Yunanistan silahlanıyormuş; şu kadar tank, bu kadar helikopter, bu kadar bilmem ne... Biz hepsini memleketimizde yapabiliriz. Yaparız da, satarız da ama birlik, beraberlik ve kardeşlik şart! Etrafımız düşman dolu. Bir çitin içinde oturuyoruz ama dışarımızda kurtlar uluyor, ayılar böğürüyor, yaban domuzları ve tilki sesleri... Böyle bir ormanın içinde kalmışız ki her an tetikte durmak zorundayız.

Haydi gel bir birin ile uğraş, yan gelip yat, plajlarda vakit geçir, dini, imanı, mes’uliyet duygusunu unut, vur patlasın, çal oynasın eğlen, çocuklarını afyonla, esrarla, dansla, kumarla, zinayla çürüt... Ortada nesil kalmasın. Olmaz ki!

Allah bize şuur versin... Yaz günü oldu mu, plaj mevsimi geldi mi bir salgın hastalık, ondan sonra bütün kış boyunca bu adamları, bu hastaları, bu günahkârları zor tedavi edersin. Allah bizi felakete güldür güldür giden şaşkın insanların arasından kendisini sıyıranlardan eylesin...

Peygamber Efendimiz aynı hadîs-i şerifte devam ediyor:

(*Ve lâ yehillü'l-li-müslimin en yehcüre ehâhü fevka selâseti eyyâmin*) “Bir müslümana, müslüman kardeşinden üç günden ziyade küsüp uzak durması helal olmaz. “

Üç günden ziyadesi helal olmaz. İki-üç gün sinirlendin, biraz semtine uğramadın filan... Üç günden fazlası yok. Ondan sonra gideceksin, yine “merhaba” diyeceksin. Yani ayranın kabarması geçinceye kadar birazcık vakit tanıyor, ondan sonra barışacaksın.

“—Bir müslümanın müslüman kardeşine üç günden fazla dargınlığı helal olmaz. “

Bizim çok akıllı bazı kardeşler vardır, hemen sorarlar:

“—O hadisin senedi nerede? Zayıf mı, kuvvetli mi?”

Kuvvetli hadis; haydi bakalım yap, buyur! Sapasağlam; Buhârî’de de, Müslim’de de var. Haydi, haset etme, dargınlığı bırak, bakalım!

Bu kadar din düşmanları duruyor, gelip bize çatıyor. Neden? Rekabet var, haset var.

Haydi, hadîs-i şerifin hizasına gel, bakalım. Bir hadis söyledik mi, “Senedi nasıl?” diye sorarsın. Bunun senedi sağlam, buyur!

Hemen ilk hatırına gelen:

“—O hadis mi? Senedi ne? Sağlam mı, zayıf mı?”

Sağlam hadis! Haydi bakalım! Küsüşmeyeceksin, buğz etmeyeceksin, alâkayı kesmeyeceksin, sırt çevirmeyeceksin, haset etmeyeceksin. Allah’ın sana emrettiği bütün müslümanlarla kardeş

olacaksın. Şu beğenmediğin benimle de kardeş olacaksın, mecbursun. Ben de seninle... Ben seni beğenmiyorum, sen de beni beğenmiyorsun ama kardeş olacağız. Şeytanı iteceğiz, nefsibir tarafa koyacağız; kardeş olacağız.

Düşmanlık hüner değil, herkes düşmanlık eder. Erkeksen gel, dostluk et, bakalım. Asıl babayiğitlik o; nefsi ayaklar altına alacaksın, şeytanı yeneceksin, Allah'ın yoluna gireceksin, sevaplı iş yapacaksın... Yoksa günahlı iş yapmak, cehenneme gitmek çok kolay...

Koyuversen kendini, zaten yuvarlanır gidersin. Tutunduğun takdirde kurtuluyorsun. Cehenneme gitmek gayet kolay. Hemen kapıdan çıkıyor, dosdoğru cehenneme... Gayet kolay... Bir adam öldürürsün; bir müslümanı kasten öldüren ebediyen cehennemdedir, ayet-i kerîme var, cehenneme gidersin. Şunu yaparsın gidersin, bunu yaparsın gidersin...

Cennete gitmek, iyi insan olmak zor! Kötü insan olmak kolay, çabalamadığın zaman kötü insan olursun, batarsın, dibe gidersin, çamurun dibini boylarsın. Onun için lafla Müslümanlık olmaz.

Müslümanlığımız hep lafla... Lafa geldiği zaman...

“—Sakalın boyu şu kadar mı olacak, bu kadar mı? Bir tutam mı olacak, bir tutamdan fazlası şöyle mi?”

Ne kadar olursa olsun!

“—Yüzüğü sağa mı takacağız, sola mı?”

“—Saat sağ kolda mı olacak, sol kolda mı?”

Küçük şeylerle uğraşıyoruz. Asıl mühim ve büyük olan yani bütün müslümanları ilgilendiren ve topyekûn gelişmemizi, korunmamızı sağlayacak olan şeylerde yaya duruyoruz.

Yunanistan silahlanacak, silahlanacak, silahlanacak... Parayı arkadaki süper devletler veriyor ve hazırlıyorlar. Herhangi bir zayıf zamanımız olursa saldırtacaklar. Şimdi besliyorlar. Biz de hazırlıklı olacağız.

Bizim şimdi uyuyacak zamanımız mı? Bizim şimdi duracak zamanımız mı? Bizim plajlarda günahlara batacak zamanımız mı? Bizim eğlenecek zamanımız mı?

Bize tatil filan haramdır, doğru değildir. Bizim gece-gündüz çalışmamız lazım. Neden?

Uçağını kendin yapabiliyor musun?

“—Yok!”

Tankını yapabiliyor musun?

“—Yok!”

Almanlar’a yalvardık, Leopar tankını vermedi. Amerikalılara yalvardık, F-16’ları vermedi. Filancalara yalvardık... Ne yalvarıyorsun; yap kendin, olsun bitsin! Birisi düşer, ikisi düşer, üçüncüde düşmemesini sağlarsın.

Öteki adamlar çok mu süper zekâlı yani? Ne üstünlüğü var? Bizim sanayi çarşısındaki çarıklı ustalara bıraksan onlar yaparlar. Tüp gazla çalışan araba yapıyorlar. Pata pata pata... Bir de baktım, araba dolaşüyor. Tüp gazı koymuş, dört

tekerlek uydurmuş... İşte, fabrikaya lüzum yok, bizim usta yapıyor. Her şeyi yaparız, evvelallah yaparız.

Ama temeli, birlik ve beraberlik... Temeli iman... Temeli Allah'ın rızası üzere olmak... Ahiretimizi mahvetmeyecek bir iman zemini üzerinde olması lazım. O olmadıktan sonra... Düşmanlarımız bizi dağıtmaya, bizim ahlâkımızı bozmaya, bizim gençlerimizi afyona, zevke, sefaya, rüşvete, zinaya, sekse alıştırmaya çalışıyor.

Niye o muzır yayınları o kadar inatla neşrediyor? Millet de okuyor. Diyor ki:

“—Ne yapalım, ben neşrediyorum, millet de alıyor. Mesele bu kadar basittir.”

Demek ki kabahat senin veya senin kardeşinin...

Gazete tirajlarını okudum. Hürriyet'in tirajı %30 azalmış, Cumhuriyet'in tirajı %30 azalmış, Tercüman'ın tirajı %50 düşmüş, azalmış. Yazın millet bir şey okumak istemiyor demek ki...

“—Ne artmış?”

Müstehcen, çıplak resim basan gazetelerin tirajları bir milyonun üstüne çıkmış.

“—Bu neyi gösteriyor?”

Milletin aklı fikri orada, onu gösteriyor. Yani rakamlar, istatistikler milletin aklının fikrinin yanlış yolda olduğunu gösteriyor. Resimden medet umuyor. Tabii o resimleri görüyor, aklına ve zihnine taktığı şeyi dışarıda tatbikat yeri arıyor. Aileler yıkılıyor, namuslar heder oluyor, insanların ar damarları çatlıyor, yüzleri

yırtılıyor... Kızlarda anne olacak, aile yuvasına layık bir hal kalmıyor. Sokakta dolaştığınız zaman görüyorsunuz.

Bizim memleketlerde eskiden kadın erkeğin önünden geçmezdi. Erkeğin yüzüne bakmazdı. Dik dik bakıyor yüzüne, utanma duygusu kalmamış. Biraz bir şey söylesen, belki laf atacak. Belki sen utanıp başını önüne eğecek, kaçacaksın. O hâle gelmiş... Bu sosyal çöküntüyü fark etmiyor musun? Bunun sonu nereye varır? Sen, bu çürük malzemeyle ne iş yaparsın?

Bunlar milletin malzemesi. Milleti meydana getiren kalenin duvar taşları. Bunlar çürük olursa kale sağlam olmaz ki! Biz bunun için çalışıyoruz ama hoşlarına gitmiyoruz. Neden?

“—Vay, benim zevkime mâni oluyor.” diyor.

“—Vay, benim plajıma, seksime, eğlenceme mâni oluyor.” diyor.

“—Vay, geri kafalı! Vay, yobaz.” diyor.

Yobaz değilim! Üniversite profesörüyüm, bu meseleleri biliyorum. Bu meselelerin milleti nereye götürdüğünü biliyorum. Roma İmparatorluğu zevkten, seksten, sefadan, eğlenceden yıkıldı. Osmanlı İmparatorluğu ilk devirlerinde fedakârlıktan yükseldi.

Milletler fedakârlıkla, dünyaya meyletmemekle, ciddi çalışmakla yükselir. Zevke sefaya daldığı zaman kurulmuş imparatorluklar çöker. Tarihte bunun misalleri var. Bilinen şeyler...

e. Önce Selâm, Sonra Kelâm

Diğer hadîs-i şerif. Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet edilmiş. Efendimiz SAS buyurmuş ki:⁸

لَا تَبْدَءُوا بِالْكَلامِ قَبْلَ السَّلَامِ، فَمَنْ بَدَأَ بِالْكَلامِ
قَبْلَ السَّلَامِ، فَلَهُ تَجِيبُوهُ

(الحكيم عن ابن عمر)

RE. 466/6 (*Lâ tebdeû bi'l-kelâmi kable's-selâmi, ve men bedeeüm bi'l-kelâmi kable's-selâmi, felâ tücîbûhu.*)

(*Lâ tebdeû bi'l-kelâmi kable's-selâmi*) “Selamdan önce söze başlamayınız. (*Ve men bedeeüm bi'l-kelâmi kable's-selâmi*) Bir kimse size selam vermeden söze başlarsa, (*felâ tücîbûhu*) sorduğu soruya cevap vermeyin, konuşmayın!”

Hadîs-i şerifte Peygamber Efendimiz böyle diyor.

Bizim usulümüz, adabımız nedir? Önce selâm vermektir. (*Es-selâmu aleyküm*) veya (*Es-selâmu aleyküm ve rahmetu'llah*) veya (*Es-selâmu aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtuh*) gibi bir selâm vermektir.

Peygamber Efendimiz, “Birisi bir kimse ile karşılaştığı zaman, bir ağacın etrafında dönüp tekrar karşılaşırsalar bile; bir taşın etrafında

⁸ Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.II, s.175; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.199; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.340, no:3537; İbn-i Sinnî, *Amelü'l-Yevm ve'l-Leyleh*, Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.126, no:25320; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVI, s.18, no:16097.

dönüp tekrar karşılaşsalar bile her seferinde (*Selâmün aleyküm*) diyecek.” buyuruyor. Neden?

Sevap var da onun için...

“—*Selâmün aleyküm* yerine *günaydın, tünaydın* dese olmaz mı?”

Şimdi bu meseleyi ilericilik-gericilik meselesi yaptılar. Selâmın cinsinden adam damgayı yiyor; bu ilerici, bu gerici, bu dar kafalı, bu geniş kafalı...

“—Arab’ın selâmı ile selâm verdi.”

Değil kardeşim! (*Es-selâmu aleyküm*)’ün Türkçesi, “Allah’ın dünyada ve ahirette selametliği, esenliği senin üzerine olsun.” Yani, “Her türlü üzüntülerden, gamlardan, kederlerden Allah seni uzak eylesin... Ahirette de cehenneme düşürmesin, azabına uğratmasın, daru’s-selâm olan cennetine seni dâhil eylesin...” gibi geniş bir mânası var.

Bunu Türkçe günaydın tünaydın’la ifade edemiyoruz. Dinî bir mânası var.

“—*Allah’a ısmarladık*’ın, *Eyvallah*’ın karşılığı “*Bay bay!*” olmuyor.

Allah’a ısmarladık, ne demek?

“—Ben seni Allah-u Teâlâ Hazretleri’ne emanet ediyorum. Allah seni sağ salim ayrıldığımız gibi tekrar karşılaşınca kadar korusun, yine seni öyle bulayım.”

Bizim selâmımız, kelâmımız, her şeyimiz bir dinî şuura, bir güzel temenniye, bir İslâmî

inanca dayanıyor. Onun için onun karşılığında öteki sözler yeterli olmuyor. Hiçbir selam bu mânâyı ifade etmiyor.

“—Efendim Allah yerine tanrı diyelim!”

Allah, bizi yaratanın özel adı; tanrı cins ismi... Özel isim, cins isim; arada fark var. Türkiye’de bir sürü şehir var, bir sürü vilayet var ama her şehrin ayrı bir adı var; İstanbul, Ankara, İzmir vesaire gibi. Başka bir şehre İstanbul diyemezsin. Trabzon’a parmağını basıp da İstanbul diyemezsin. Özel ad...

Allah lafzı bizi yaratan halikımızın özel adı. Onu bir başka şeye söyleyemezsin.

“—Mısırlıların Allah’ı üç metre boyunda, iki metre eninde filanca heykeldir.” diyemezsin.

Neden? Özel isim!

“—Mısırlıların tanrısı” diyebilirsin. Çünkü o cins isimdir. Tapılan şeye tanrı dedikleri için, Allah’a “tanrı” denilebilir. Allah da müslümanlar tarafından ibadet edilen olduğundan tanrı denilebilir ama Allah’tan gayriya “Allah” diyemezsin. “Onların Allahları” diyemezsin ve onların tap-tıkları şeylere Allah adını veremezsin. O, onun yerini tutmaz. Tutmadığı için de, bir şey bir şeyin yerini tutmadığı zaman üstün olanı kullanılır. Onun için burada inadı bırakmak lâzım.

Selâmlaşmada bir inat, kelimeleri kullanmakta bir inat, her şeyde bir inat; birbirimize düşmüşüz. Aynı milletin fertleri, lüzumsuz bir sürtüşmeye düşmüşüz. Atı alan Üsküdar’ı geçiyor yani işini yürütüyor, bizi sömürüyor,

malımızı alıyor, gidiyor. Biz birbirimizle dövüş içinde, yorganın gittiğinin farkında değiliz.

Küçük şeyleri bırakalım ve aklın, mantığın, ilmin dediği çizgiye gelelim. *Selamün aleyküm*'ün yerini "*Günaydın*" tutmaz. "Allah" sözünün yerini "tanrı" kelimesi tutmaz. "Allah'a ısmarladık" sözünün yerini "bay bay" sözü tutmaz. Bunu idrak edelim.

Selâm vereceğiz. Bu selâm ona karşı olan güzel duygumuzun ifadesi, tercümanı oluyor. Ona dua etmiş oluyoruz. Onun için sevap oluyor. İnsan, (*Es-selâmu aleyküm*) dediği zaman on hasene; (*Es-selâmu aleyküm ve rahmetu'llâh*) derse yirmi hasene; (*Es-selâmu aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühü*) derse otuz hasene kazanıyor. Yani durduğu yerden bir selâmla sevap kazanıyor.

Onun için eskiler sevap kazanalım diye... Mesela Abdullah ibn- i Ömer. Her zaman söylediğim bir şey ama hoşuma gittiği için ve sizin de hatırunızda kalsın diye söylüyorum. Bir arkadaşına bir gün diyor ki:

"—Kalk, beraber pazar yerine gidelim!" O da şaşırıyor, diyor ki:

"—Ey Ömer'in oğlu Abdullah! Ben seni, her şeyini, huyunu biliyorum. Sen çarşı pazarı pek sevmezsin. Çünkü esnaf müşteriye aldatır, yalan yere yemin edilir. Orada bunlara kızarsın ve çarşayı pazarı sevmezsin. Ne diye çarşıya pazara gitmek istiyorsun? Gel, şu işin iç yüzünü bana söyle!"

O da diyor ki:

“—Orada kalabalık çoktur, selâm veririz, sevap kazanırız.”

Ara sokaklarda insan az, çarşı pazarda insan çok. Oraya gidecek (*Es-selâmu aleyküm... Es-selâmu aleyküm... Es-selâmu aleyküm!*) deyip sevap kazanacak. Çünkü ibadet gibi oluyor. İşte İslâm'ın mantığı böyledir. İslâm'ın mantığını anlamadan konuşmamak lâzım!

Bugünkü gazetede anlatıyor:

Bir gazeteci bir profesörle röportaj yapmış. Bir melek varmış, boruya o üfürdüğü zaman kıyamet kopacaktı. Bu boru sözünü her duyduğu zaman, o çocuk akli oynuyormuş, hasta olmasına sebep olmuş.

Allah şifa versin, biz o hasta olsun diye bu sözü söylemedik ama İsrafil AS bu meleğin adı, kitaplarımızda yazılmıştır.

Âyet-i kerîmede geçen bir şey:

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الرُّضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ

(*Ve nüfiha fi's-sûri fesaika men fi's-semâvâti ve men fi'l-ardı illâ men şâe'llâh*) “Sura üfürüldüğü zaman, Allah'ın diledikleri müstesna olmak üzere, göklerde ve yerde ne varsa hepsi ölecektir.” (Zümer, 39/68)

O bir mânevî şeydir ki kıyamet o üfürüldüğü zaman kopacak. Ortaya bir sayha çıkacak ve kıyametin kopmasının işareti olacak.

Allah bize o kötü günleri göstermesin. Daima mutlu mes'ud yaşayalım. Şimdi böyle ileriye dönük, dinî hakikati, olacak birhadiseyi anlatmışız. Psikoloji profesörü, “Böyle lafları bırakalım!” diyor. Ben senin keyfin için Kur'ân-ı Kerîm'in ayetini bırakamam ki... Benim bir sürü kardeşlerim var, ben bunu söylüyorum, hiçbirisi hasta olmuyor.

Bir tanesi hasta olmuş, ne yapayım? Boru sesinden hasta olan var mı içinizde?

“—Yok!”

Bir tanesi hasta olmuş diye dinin ahkâmını mı değiştirelim?

Dini bilmedikleri için böyle bir şeye giriyorlar. İşin iç yüzünü bilmediklerinden İslâm'a karşı tavır alıyorlar. İstikbale ait haberleri bilmedikleri için dinin her şeyini yobazlık sanıyorlar.

“—Bir boru çalınacakmış “düt” diye, ondan sonra kıyamet kopacakmış.” diyor.

Kendi kafasından basit bir tarzda düşünüyor. O zaman onu gericilik, kendisinin inkârını ilerencilik sanıyor. Biz senin bildiğin her şeyi biliyoruz, dur bakalım.

Bir insan dünyada kendisini bir tane sandı mı, zaten onda biraz anormallik vardır. İnsan biraz haddini bilmeli! Allah'ın isimsiz nice akıllı, uslu fertleri, kulları vardır. Belli olmaz ki... Bazen çarıklı erkân-ı harpler vardır, profesörlere pabucu ters giydirir. Şeytana bile çarığının şaşırttırır. O Allah'ın vergisi bir şey, belli olmaz.

f. Şarkıcı Kadın Edinmeyin!

Bu hadîs-i şerif, şarkıcılar hakkında... Efendimiz buyurmuş ki:⁹

لَا تَبْتَاعُوا الْمُغَنِّيَاتِ، وَلَا تَشْتَرُوهُنَّ، وَلَا
تُعَلِّمُوهُنَّ، وَلَا خَيْرَ فِي تِجَارَةِ فِيهِنَّ، وَثَمَنُهُنَّ
حَرَامٌ

(ق. وضعفه عن أبي هريرة)

RE. 466/7 (*Lâ tebtâu'l-muganniyâti, ve lâ teşterûhünne, ve lâ tuallimûhünne, ve lâ hayre fî ticâretin fîhinne, ve semenûhünne harâmün.*)

(*Lâ tebtâu'l-muganniyâti*) “Şarkıcı cariye satmayın. Kadın şarkıcı satmayın!”

Kim alır bunu? Zenginler alır. Alır, şarkı söylettirir, oynatır filan. “Bunun satışını yapmayın! (*Ve lâ teşterûhünne*) Böylelerini almayın da...”

Efendimiz satmayı yasaklıyor, tavsiye etmiyor; almayı da yasaklıyor. “Almayın da, satmayın da...” buyuruyor. Sonra neyi yasaklıyor?

(*Ve lâ tuallimûhünne*) “Onlara şarkıyı türküyü öğretip de rakkâse, muganniye hâline getirmeyin. Onlara o işi öğretmeyin!”

⁹ Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.14, no:10838; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.39, no:9393; *Câmiü'l-Ehadîs*, c.XVI, s.17, no:16094.

(*Ve lâ hayre fî ticâretin fîhinne*) “Bunları yetiştirip ortaya sürmekte, bunların ticaretinde hiçbir hayır yoktur. Para çoktur belki de, o parada hayır yoktur. (*Ve semenühünne*) Bunların parasının bedeli (*harâmün*) haramdır.”

Bu hadîs-i şerifte, İslâm’ın umumi prensibi yine tezahür ediyor. İslâm bir kötülüğü olmadan engellemeyi amaçlar. İslâm’ın bütün emirlerine dikkat edilirse, kötülük meydana gelmesin diye kötülüklerin deliklerini tıkar. Yani rahat uyuyabilesin diye; bu odaya yılan, çıyan, akrep, böcek girmesin diye bütün delikleri taşla tıkıyorsun, sıvıyorsun. İslâm böyle yapar.

Yoksa bütün delikler meydanda, akrebin kaynaştığı sıcak bir iklimde... Gidiyorsun, bir yere yatıyorsun. Elbette birisi bir yerinden sokar. Soktuktan sonra tedavi... Haydi bakalım, git, akrep serumu al, bas iğneyi ve saire...

İyi ama sokturmamak daha iyi değil mi? En iyisi sokturmamak...

İslâm kötülüğü önlemek ister. Mesela içki hakkında buyuruyor ki, ümmü’l-habâistir yani bütün kötülüklerin anasıdır. Neden?

Bütün kötülükleri kucağında besler, memesiyle büyütür. Zina, kumar, adam öldürme, kavga etme, aile yuvası yıkma, trafik kazası vesaire içkiden sonra geliyor.

Aşağıda yolumuzu dün gece birisi kesti.

“—Bu yol devam ediyor mu?” dedim.

“–Yok, kanal var.” dedi.

“–Kenarından şöyle bir geçilecek bir yer yok mu?”

“–Valla bilmiyorum, ben sarhoşum.” dedi adam. Sonra bir baktı bizim arabamızın plakası 06, Ankara!

“–Siz Ankaralı mısınız?”

“–E Ankaralıyız.“

Karşımızda şıkıdım şıkıdım oynamaya başladı. Sarhoş yani aklı başında değil, Ankaralı filan diye tutturdu.

İçki rezil ediyor. Yerlere yatar, evine gider hanımı döver, çocuğu döver, elinden bir kaza çıkar, arabaya geçse kaza yapar, araba da gider, kendisi de gider. Ya hastaneye gider, ya kabre, ya cehenneme... Yani bütün kötülüklerin anası! Onun için içkiyi yasaklamış.

İçkiyi nasıl yasaklamış?

İçki yasak, imali, taşınması, satması, alması, sunması, kendisi sunmuyor sundurması, her şeyi yasak...

Neden? İslâm, kötülüğün deliklerini tıkıyor.

Zina neden yasak?

Aile mahvolur. Çocuğun kimden olduğu bilinmez. Kadında yüzsüzlük, erkekte yüzsüzlük; cemiyet mahvolur. Onun için örtünmek farz. Onun için kadının bir başkasıyla yalnız kalması yasak.

“—Velev kocasının erkek kardeşi bile olsa bir odada yalnız kalmasın.” diyor.

Neden? İslâm kötülüğü engellemek istediği için... Tabiri caizse delikleri tıkadığı için...

Burada da şarkıcı kadınlar... Bu kadının sesi güzel oldu mu, bir de kadından bir güzel şarkı duydu mu, erkekler kendinden geçer. Bu belli bir şey; parası oldu mu ilk işi ya şarkıcının olduğu yere gidecek, ya daha babayığitse şarkıcıyı getirecek, kendisi oynatacak. Bu işin usûlü böyledir.

İslâm diyor ki:

“—Bunu satma, bunu alma, bunu bu tarzda yetiştirme, bunun ticaretini yapma, bunun ticareti de haramdır.”

Kesiyor, atıyor! Ne güzel! Ne istiyor İslâm?

Yuvalar pırıl pırıl tertemiz olsun. Anneler bembeyaz başörtülü, namuslu olsun. Babalar namuslu olsun; başkasına yan bakmasın, haram yola sapmasın, harama kuşak çözmesin. Çocukların nesebi belli olsun, veled-i zina olmasın. Çocuklar aile terbiyesi görsün, ailede İslâm terbiyesini güzel alsın. Cemiyetin aile birimleri güzel olunca cemiyet sağlam olsun, sağlıklı olsun. İslâm bunu istiyor.

Hangisi daha güzel?

Kötü yola düşen kadınlarla röportaj yaparlar. Hep duyarız:

“–Bu yola ben düştüm, başkası düşmesin.” der.

“–Ah bir namuslu olsaydım, ah bir güzel, sıcak yuvam olsaydı.” der.

Onlar memnun mu?

İlk başta fazla parasına, gelirin fazlalığına, kürke, küpeye kanıyorlar. Ondan sonra rezalet...

Onun için İslâm başında engelliyor. İslâm’ımızın her şeyi güzeldir. Yasağı da güzeldir. Zevk olan şeyleri yasaklaması bile güzeldir. Çünkü arkası felâkettir. Bazı meşakkatli şeyleri tavsiye etmesi de güzeldir. Çünkü arkası iyidir.

Allah bizi İslâm’dan ayırmasın... Allah bizi şaşırtmasın...

Bi-hürmeti esrâr-ı sûreti’l-fâtihah!

Prof. Dr. Mahmud Es’ad COŞAN

03. 08. 1986 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİ’ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

